

2 Himachal Govt Schools - हिमाचलस्य सर्वकारीयविद्यालयानां भविष्यति श्रेणीकरणम्, प्रतिवर्षं विद्यालयाय प्रदास्यते श्रेणी

3 संस्कृतभारतीहिमाचलप्रदेशद्वारा आयोजिता तृतीयशलाकापरीक्षा सुसम्पन्ना, संस्कृतमहाविद्यालयेभ्यः विश्वविद्यालयेभ्यश्च 61 प्रतिभागिनः

4 Himachal News - डिजिटल-गवर्नेस-इत्यनेन अभियानेन अभिलेखा उपलब्धिः, एकवर्षे २२.७८ लक्षसेवाः प्रदत्ताः

सुभाषितम्

सुशीलो भव धर्मात्मा,
मैत्रः प्राणहिते रतः।
निम्नं यथापः प्रवणाः,
पात्रमायान्ति सम्पदः॥

सुशील, धर्मात्मा, सभी के मित्र और प्राणियों का हित करने में तत्पर बनना चाहिए। जैसे पानी नीचे की ओर बहता है, वैसे ही सम्पत्तियां ऐसे पात्र को अपना आश्रय बना लेती हैं।

प्रतिदिन नवीनतम हिमसंस्कृतवार्ता: दैनिकवार्तापत्रं प्राप्तयर्थं 7876636263 Whatsapp संख्या मध्ये नमो नमः लिखन्तु

To get the latest

h|msanskrit|tvartah
Daily Sanskrit Newspaper
every day, write Hello on
7876636263 Whatsapp

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ता: दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः

हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्

जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र. पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

मुख्यन्यायाधीशः न्यायमूर्तिः भूषणरामकृष्णगवैः सिविल-आपराधिकन्यायालयभवनस्य उद्घाटनं कृतवान्

भारतस्य मुख्यन्यायाधीशः न्यायमूर्तिः भूषणरामकृष्णगवैः महाराष्ट्रस्य रत्नागिरीमण्डलस्य मण्डनगडतालुके नूतनस्य सिविल-आपराधिकन्यायालयभवनस्य उद्घाटनं कृतवान्। सः समाजे अन्तिमव्यक्तं न्यायं प्रदातुं महत्त्वं प्रकाशितवान् तथा च न्यायः सुलभः, कुशलः, डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकरेण निर्धारितसिद्धान्तेषु आधारितः च भवितुमर्हति इति बोधितवान्।

तालिबानेन प्रत्याक्रमणक्रमे न्यूनातिन्यूनं अष्टपञ्चाशत् पाकिस्तानी सैनिकाः व्यापादिताः

मुजाहिद इत्यमुना पाकिस्ताने अन्तर्निहितानां आतङ्कवादिनां निष्कासनाय सञ्चेतना प्रदत्ता

हिमसंस्कृतवार्ता: - तालिबानस्य प्रवक्त्रा जबीउल्लाह मुजाहिद इत्यमुना प्रोक्तं यत् बहरामपुर-जनपदे डुरंडरेखायाः समीपस्थे प्रत्याक्रमण-क्रमे तालिबानेन न्यूनातिन्यूनं अष्टपञ्चाशत् पाकिस्तानी-सैनिकाः व्यापादिताः, त्रिंशदधिकाश्च त्रिणिताः समभवन्। काबुलनगरे एकस्मिन् वार्ताहर-सम्मेलने जबीउल्लाह मुजाहिद इत्यमुना पाकिस्तानोऽपरि आई.एस.आई.एस.-आतंकवादिभ्यः आश्रयप्रदानस्य आरोपः आक्षिप्तः। तेन इस्लामाबादः पाकिस्ताने अन्तर्निहितानां आतङ्कवादिनां निष्कासनाय

सञ्चेतितः। तेनोदीरितं यत् अफगानिस्तानस्य पार्श्वे स्वसीनाम् रक्षायाः अधिकारः वर्तते।

सः प्रावोचत् यत् यः कोऽपि तेषां भूमौ आक्रान्ततां प्रदर्शयिष्यति, अथ च तेषां

वायुसीमां अतिक्रमिष्यति, सः तेषां पक्षतः कठोरप्रतिक्रियां सम्मुखीकरिष्यति। मुजाहिद इत्यनेन प्रोक्तं यत् अफगानिस्तान-बलेन पाकिस्तानसेनायाः पञ्चविंशति-स्थानकानि अधिकृतानि। अफगान-तालिबानेन अतिसीम्नी घातक-प्रहाराणां दायित्वम् अङ्गीकृतम्, यस्मिन् अष्टपञ्चाशत् पाकिस्तानी सैनिकाः मृत्युमुपगताः। तेन एतत् कार्याचरणम् पक्तेका प्रान्ते एकस्मिन् नागरिक-आपणे कथित-पाकिस्तानी-वायुप्रहारस्य प्रतिशोधः इति उद्घोषितम्।

प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी सेशेल्स देशे सञ्जाते राष्ट्रपतिनिर्वाचने डॉ. पैट्रिक् हर्मिनी इत्यस्य कृते विजयाय शुभकामनां प्रदत्तवान्

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमन्त्री नरेन्द्रमोदी सेशेल्स देशे सञ्जाते राष्ट्रपतिनिर्वाचने डॉ. पैट्रिक् हर्मिनी इत्यस्य कृते विजयाय शुभकामनां प्रदत्तवान्। एकस्मिन् सामाजिकान्तर्जालीय सन्देशे माध्यमेन प्रधानमन्त्री प्रोक्तवान् यत् हिन्दमहासागरस्य जलं उभाभ्याम् देशाभ्याम् धरोहरं अस्ति। अथ च द्वयोः देशयोः जनानां आकांक्षा आवश्यकतां च पोषयति। सः विश्वासं प्रकटितवान् यत् भारत सेशेल्स देशयोः मध्ये बहुपक्षीयाः सम्बन्धाः राष्ट्रपतेः हर्मिनी इत्यस्य कार्यकालावधौ सुदृढाः भविष्यन्ति सममेव गतिं च प्राप्स्यन्ति ॥ अस्मिन् निर्वाचने हर्मिनी वर्येण सप्त दशमलवाधिक द्विपञ्चाशत् प्रतिशतमितानि मतानि प्राप्तानि। अपरतः रामकलावनवर्येण त्रि दशमलवाधिक सप्तचत्वारिंशत् प्रतिशतमितानि मतानि प्राप्तानि। श्री हर्मिनी संयुक्त सेशेल्स पार्टीतः दलस्य प्रतिनिधित्वं करोति। सः विशाल्यधिकद्विसहस्र तमवर्षात् पूर्व चतुर्दशकं यावत् देशस्य नेतृत्वं कृतवान्।

प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना भारते अमेरिकादेशस्य राजदूतरूपेण नियुक्तस्य सर्जियो-गोर इत्यस्य स्वागतम् कृतम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना नवदिल्लीस्थे स्वकीये आवासे भारते अमेरिकादेशस्य राजदूतरूपेण नियुक्तस्य सर्जियो-गोर इत्यस्य स्वागतम् कृतम्। सामाजिक-सञ्जालीयसन्देशे श्रीमोदिना विश्वासः प्रकटितः यत् तस्य कार्यकालः भारत-अमेरिकादेशयोः व्यापक-वैश्विक-रणनीतिक-सहभागितां इतोऽपि सुदृढीकरिष्यति। विदेशमन्त्रिणा डॉ. एस. जयशङ्करेणापि श्रीसर्जियो-गोर इत्यमुना सह भारत-अमेरिका-सम्बन्धानाम् तथा च अस्य वैश्विक महत्त्वस्य विषये चर्चा कृता। श्रीगोरेण राष्ट्रीय-सुरक्षा-परामर्शकण अजीत डोभालेन सहापि वार्तालापः कृतः। श्री-गोरेण प्रोक्तं यत् अमेरिका-भारतदेशौ स्वतन्त्र-हिन्द-प्रशान्त क्षेत्रस्य समेधनार्थं प्रतिबद्धौ स्तः।

पश्चिम बङ्गाले सामूहिक-बलात्कार-प्रकरणे त्रयः आरोपिणः दश-दिनानां आरक्षक-निग्रहे प्रेषिताः

हिमसंस्कृतवार्ता: - पश्चिम बङ्गाले दुर्गापुरस्य न्यायालयेन वैद्यकीय महाविद्यालयस्य एम.बी.बी.एस. द्वितीयवर्षीय-छात्रया सह सामूहिक बलात्कार-प्रकरणे त्रयः आरोपिणः दश-दिनानां आरक्षक-निग्रहे प्रेषिताः। शेख-रेयाजुद्दीनः, अरू-बोरी तथा च फिरदौस शेखः इमे त्रयः बिजरा-ग्रामतः निगृहीताः।

कनाडादेशस्य विदेशमन्त्री अनीता आनन्दः भारतस्य त्रिदिवसीययात्रार्थं नवदेहलीं संप्रान्ता

हिमसंस्कृतवार्ता: - कनाडादेशस्य विदेशमन्त्री अनीता आनन्दः भारतस्य त्रिदिवसीययात्रार्थं नवदेहलीं संप्रान्ता। सा अद्य भारतस्य विदेशमन्त्रिणा डॉ. एस. जयशङ्करेण सह परिचर्चा करिष्यति। सममेव वाणिज्योद्योग-मन्त्रिणा पीयूष गोयलेन सहापि परिचर्चा करिष्यति। अस्मिन् अवसरे द्वयोः देशयोः मध्ये व्यापार-ऊर्जा-सुरक्षा चेत्येतेषु विषयेषु परिचर्चा भविष्यति। सा मुम्बई-नगरं अपि गमिष्यति यत्र सा कनाडा भारतीयोः वृत्त्यवसरान्, आर्थिक-अवसरान् च संवर्धयितुं कार्यं कुर्वद्भिः समवायैः जनैः सह परिचर्चा करिष्यति।

Himachal Govt Schools -

हिमाचलस्य सर्वकारीयविद्यालयानां भविष्यति श्रेणीकरणम्, प्रतिवर्षं विद्यालयाय प्रदास्यते श्रेणी

हिमाचलस्य सर्वकारीयविद्यालयानां भविष्यति श्रेणीकरणम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। राज्यसर्वकारेण शिक्षायाः गुणवत्तायाः उन्नयनार्थं अन्यः बृहत् निर्णयः कृतः अस्ति । राज्यस्य प्रत्येकस्मिन् सर्वकारीयविद्यालये सर्वकारः श्रेणीकरणं करिष्यति। अस्य कृते मानकानि निर्धारितानि सन्ति । विद्यालयानां वर्गीकरणं प्रतिवर्षं क (सर्वोत्तमम्), ख (उत्तमम्), ग (आकांक्षी) इति वर्गीकृतं भविष्यति। एतत् प्रावधानं विद्यालयसङ्कुलव्यवस्थायाः अन्तर्गतं कृतम् अस्ति । क्रमाङ्कनसञ्चालनस्य दायित्वं समग्रशिक्षा अभियानाय न्यस्तम् अस्ति। विभागस्य अनुसारं एतत् श्रेणीकरणं विद्यालयस्य आधारभूतसंरचनायाः, परीक्षापरिणामस्य, छात्रसङ्ख्यायाः, क्रीडायां छात्राणां योगदानस्य च आधारेण भविष्यति।

विभागस्य तर्कः अस्ति यत् प्रेडिङ्ग-व्यवस्था विद्यालयेषु परिष्कारं कर्तुं उद्दिष्टा अस्ति। आगामिषु दिनेषु शिक्षकपुरस्कारार्थं संस्थानस्य समावेशः अपि

संस्था विचारयति। इदानीं यदा विद्यालयाः उच्चश्रेणीप्राप्त्यर्थं स्पर्धां कुर्वन्ति तदा स्वाभाविकतया केचन परिष्काराः भवितुं आरभन्ते।

उच्चस्तरीयाः अधिकारिणः अपि निरीक्षणं करिष्यन्ति

ख-ग-वर्गे ये सन्ति ते अग्रिमवर्षस्य कृते क-वर्गं प्राप्तुं प्रयतन्ते। सी-वर्गस्य परिसराणां निरीक्षणं उच्चस्तरीयैः अधिकारिभिः क्रियते। जटिलस्तरस्य निर्मितसमित्याः माध्यमेन शिक्षकाः छात्राः च स्वचिन्तानां बोधनं कर्तुं शक्नुवन्ति। निदेशकः भौगोलिकस्थानस्य आधारेण समाविष्टान् विद्यालयान् अपि परिवर्तयितुं शक्नोति।

राष्ट्रीयशिक्षानीतेः अन्तर्गतं कार्यम्

हिमाचलप्रदेशसर्वकारेण राष्ट्रियशिक्षानीतेः २०२० इत्यस्य लक्ष्यानुसारं विद्यालयप्रशासनस्य आधुनिकीकरणाय विद्यालयसंकुलव्यवस्था कार्यान्विता अस्ति। अस्तित्वयुक्ताः अनेके प्रावधानाः अकार्यन्विताः सन्ति। विद्यालयीयशिक्षानिदेशकः आशीषकोहली इत्यनेन उक्तं यत् अस्मिन् विषये विद्यालयेभ्यः निर्देशाः निर्गताः सन्ति। अस्य अन्तर्गतं प्रत्येकं वरिष्ठमाध्यमिकविद्यालयं नोडल-नेतृत्व-विद्यालयं निर्दिष्टम् अस्ति।

प्रधानाध्यापकाः प्रत्येकं मासद्वये सर्वेषां अधीनस्थविद्यालयानाम् निरीक्षणं कृत्वा तत्र पूर्णदिनं व्यतीतुं प्रवृत्ताः भविष्यन्ति, येन सुनिश्चितं भविष्यति यत् कस्यापि विद्यालयस्य कक्षायाः वा शिक्षकस्य अभावः न भवति। एतेषां उपक्रमानाम् परिणामाः आगामिषु दिनेषु दृश्यन्ते इति सः अवदत्।

राज्ये पंचायतनिर्वाचनं स्थगितम्, परन्तु राज्यनिर्वाचनायोगस्य प्रक्रिया निरन्तरं भविष्यति

हिमाचले पंचायतनिर्वाचनम्

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। हिमाचलप्रदेशपञ्चायतनिर्वाचनं तावत्पर्यन्तं स्थगितम् अस्ति, परन्तु राज्यनिर्वाचनायोगस्य प्रक्रिया निरन्तरं भविष्यति। हिमाचलप्रदेशे ३,५७७ पंचायतानां, १२ जिलापरिषदानां, ११ पंचायतसमितीनां च निर्वाचनं निर्धारितम् अस्ति। राज्यनिर्वाचन-आयोगेन प्रकाशितस्य समयसूचनानुसारं राज्यनिर्वाचन-आयोगेन जनान् ८ अक्टोबर् तः १७ अक्टोबर् पर्यन्तं मतदातासूचिकायाः अन्तिमरूपेण निर्धारणस्य विषये स्वनाम योजयितुं, नृदयः सम्यक् कर्तुं, अथवा किमपि आक्षेपं दातुं आह। अस्य अर्थः अस्ति यत् यदि भवान् १८ वर्षाणि प्राप्तवान् अथवा भवतः नाम्नि/संकेते दोषः अस्ति तर्हि एषः समयः भवतः कृते महत्त्वपूर्णः अस्ति। पक्षाणाम् आक्षेपाणां च निराकरणं अक्टोबर् २७ दिनाङ्कपर्यन्तं भविष्यति। मतदातासूचिकायाः विषये आयोगः कथयति यत् प्रत्येकं योग्यं व्यक्तिं समावेशितव्यं, कोऽपि नागरिकः मतदानस्य अधिकारात् वंचितः न भवेत्।

सोमवासरे शिमलानगरे वीरभद्रसिंहस्य प्रतिमायाः अनावरणं भविष्यति; सोनिया गांधी प्रियंका गान्धी च प्राप्ते; समर्थकाः अपि एकत्रिताः भवन्ति

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला। आधुनिक हिमाचलस्य शिल्पकारः पूर्वमुख्यमन्त्रिण स्वर्गीयं वीरभद्रसिंहं प्रति श्रद्धांजलिम् अर्पयितुं काङ्ग्रेससंसदीयपक्षस्य नेता सोनिया गान्धी तथा दलस्य राष्ट्रियमहासचिवः प्रियंका गांधी वाङ्मयं शिमलानगरम् आगता। सोनिया गान्धी सोमवासरे प्रातः १० वादने ऐतिहासिकरिड्ज-प्राङ्गणे दौलत-उद्याने स्थापितायाः वीरभद्रसिंहस्य प्रतिमायाः अनावरणं करिष्यति, तदनन्तरं प्रियंका गान्धी जनसभां सम्बोधयिष्यति।

काङ्ग्रेसस्य पूर्वाध्यक्षा सोनिया गान्धी रविवसरे शिमलानगरम् आगता। मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः तस्याः स्वागताय विशेषतया चण्डीगढं गतः, यतः सा चक्रविमानेन अत्राडेलस्य हेलीपैड इत्यत्र प्राप्तवती। अस्मिन् भ्रमणकाले मुख्यमन्त्री सोनियागान्धीं राज्यसर्वकारस्य कार्याणां विविधविषयाणां च विषये बोधितवान्। इतरथा काङ्ग्रेसस्य महासचिवः प्रियंका गान्धी वाङ्मयं चण्डीगढमार्गेण शिमलानगरम् आगता। शिमलानगरम् आगत्य राज्यकाङ्ग्रेसप्रभारी रजनीपाटिल, उपमुख्यमन्त्री मुकेश अग्निहोत्री, राज्यकाङ्ग्रेसस्य अध्यक्षः वीरभद्रसिंहस्य पत्नी प्रतिभासिंह, मन्त्री विक्रमादित्यसिंहः च अन्यैः वरिष्ठनेतृभिः सह तस्याः

हार्दिकं स्वागतं कृतवन्तः। तदनन्तरं तस्याः समूहः छराबड़ां स्वनिवासं प्रति प्रस्थितः।

द्विदिवसीयभ्रमणे गान्धिपरिवारः

सोनिया गान्धी, प्रियंका गान्धी च द्विदिवसीयभ्रमणार्थं शिमलानगरे स्तः, छराबड़ायां स्वनिजनिवासस्थाने एव तिष्ठतः। सोमवासरे अनावरणसमारोहाय रिड्जप्राङ्गणम् विपुलतया अलङ्कृतम् अस्ति। वीरभद्रसिंहस्य समर्थकानां बृहत्संख्या राज्यात् एकत्र आगमिष्यति, रिड्जप्राङ्गणे परिसरेषु च सुरक्षाव्यवस्था कठिना कृता अस्ति।

लोकसेवायै समर्पितमासीत् वीरभद्रसिंहस्य जीवनम्

हिमाचलप्रदेशस्य षड्वारं मुख्यमन्त्री वीरभद्रसिंहस्य निधनं २०२१ तमस्य वर्षस्य जुलैमासस्य ८ दिनाङ्के अभवत्। ततः परं समर्थकाः तस्य प्रतिमायाः रिजप्राङ्गणस्य उपरि स्थापनस्य आग्रहं कुर्वन्ति तस्य सम्पूर्णं जीवनं लोकसेवायै समर्पितं आसीत्, अत एव सः राज्यस्य जनानां हृदये एव तिष्ठति। अनावरणसमारोहः मूलतः तस्य जन्मदिवसस्य २३ जून दिनाङ्के निर्धारितः आसीत्, परन्तु सोनिया गान्धी इत्यस्याः स्वास्थ्यस्य प्रतिकूलवातावरणस्य च कारणेन स्थगितम्।

संस्कृतभारतीहिमाचलप्रदेशद्वारा आयोजिता तृतीयशलाकापरीक्षा सुसम्पन्ना, संस्कृतमहाविद्यालयेभ्यः विश्वविद्यालयेभ्यश्च 61 प्रतिभागिनः भागम् अगृह्णन्

हिमसंस्कृतवार्ता: - उना।

संस्कृतभारतीहिमाचलप्रदेशद्वारा 11-12 अक्टूबर 2025, शनि-रविवारसयोः उनाजनपदस्थ-अम्बेहडा-अट्याग्रामे स्थिते श्रीसुन्दरनारायणगुरुकुले आयोजिता द्विदिवसीयराज्यस्तरीयतृतीयशलाकापरीक्षा 12.10.2025 रविवारे मध्याह्ने 1:00 वादने सुसम्पन्ना। अस्यां परीक्षायां हिमाचलप्रदेशस्य 10 संस्कृतमहाविद्यालयेभ्यः विश्वविद्यालयेभ्यश्च आहत्य 61 प्रतिभागिनः भागम् अगृह्णन्। शास्त्रपरीक्षायाः समापनसमारोहस्य शुभारम्भः समुपस्थितैः अतिथिभिः दीपप्रज्वालनेन कृतम् । मुख्यातिथिरूपेण प्रो प्रेमकुमारशर्मवर्यः पूर्वकुलसचिवः सङ्ख्याध्यक्षश्च श्रीलालबहादुरशास्त्रिः राष्ट्रियसंस्कृतविश्वविद्यालयः, कार्यक्रमध्यक्षरूपेण श्रीरमेशवर्यः श्रीगोपालगोधामसंस्थानसंचालकः दैवज्ञः पण्डितश्च एवञ्च हिमाचलप्रान्तस्य प्रान्ताध्यक्षः श्रीमान् डॉ.राजेशशर्मवर्यः च इत्येते अतिथयः वेदिकाम् अलङ्कुर्वन् । कार्यक्रमे प्रान्तशलाकापरीक्षासमितेः प्रान्तसदस्यः आचार्यः एन् वैथि सुब्रह्मण्यवर्यः (सहायकाचार्यः - के वि धर्मशाला) अतिथीनां परिचयम् अकारयत् । एतदनु हिमाचलप्रान्तस्य विद्वत्परिषत्प्रमुखः आचार्यः बृहस्पतिमिश्रवर्यः शलाकापरीक्षायाः प्रतिवेदनं प्रास्तौत् । प्रतिवेदनप्रस्तुतेः परं मुख्यातिथिभाषणे प्रो.प्रेमकुमारशर्मवर्यः अवोचत् यत् हिमाचलप्रान्तस्य संस्कृतभारतीसंघटनस्य सर्वे अपि कार्यकर्तारः प्रशंसार्हाः सन्ति यत् एतैः एवम्भूतस्य शास्त्रसंरक्षणोपक्रमस्य आरम्भः गतेभ्यः त्रिभ्यः वर्षेभ्यः कृतः अस्ति । स्वीयेन उद्बोधनेन समुपस्थितान् सर्वान् प्रतिभागिन् प्रोत्साहयन् आचार्यः अवदत् यत् वयं निरन्तरं शास्त्रश्रमं कुर्वन्तः यथाक्रमं परिष्कारपूर्वकाभ्यासेन निश्चप्रचम् एवंविधस्पर्धासु सफलताम् अवाप्तुं शक्नुमः एव इत्यत्र अस्माभिः सन्देशो न कदापि कार्यः । मुख्यातिथेः उद्बोधनात् परं कार्यक्रमध्यक्षः श्रीमान् रमेशवर्यः श्रीसुन्दरनारायणगुरुकुलस्य अम्बेहडाग्रामस्य च सूक्ष्मपरिचयं कारयन् सर्वान् अभिनन्द्य अवोचत् यत् अस्माकं गुरुकुलमेतत् सर्वदा अपि एतादृशकार्यक्रमाणां कृते सहयोगाय तत्परः वर्तते । सर्वे अपि अधिकाधिकरूपेण एवरीत्या आयोज्यमानेषु संस्कृतसंवर्धनगतिविधिषु भागं गृह्णीयुः इति ।

एतदनु विविधेभ्यः द्विदिवसीयराज्यस्तरीयशलाकापरीक्षासु निर्णायकरूपेण उपस्थितानां समेषाम् सम्माननं कृतम् । प्रान्तराज्यशलाकापरीक्षायाः आचार्यजयकृष्णवर्येण प्रतिभागिनां पुरस्कारोद्घोषणं कुर्वन् समुपस्थितैः अतिथिभिः पुरस्कारराशेः च वितरणं कृतम् । पुरस्कारप्राप्तेषु अष्टाध्यायीकण्ठपाठे कनिका के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् तृतीयम् अनामिका श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, अमरकोषकण्ठपाठे प्रोत्साहनम् आयुषी राजकीयसंस्कृतमहाविद्यालय-सरैनः, तृतीयम् अम्बिका राजकीयसंस्कृतमहाविद्यालय-सरैनः, द्वितीयम् नीलम शर्मा श्री-सुनयना-सं०म० स्वारघाटः, नीतिशतककण्ठपाठे प्रोत्साहनम् कोमल श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, तृतीयम् तमन्ना के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् बलाहरः, द्वितीयम् भानामतीठाकुरः श्री-सुनयना-सं०म० स्वारघाटः, प्रथमम् प्रिया के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् बलाहरः, मूलरामायणकण्ठपाठे प्रोत्साहनम् सिमरन के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् बलाहरः, तृतीयम् अजयशर्मा श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, द्वितीयम् शिवानी श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, प्रथमम् दिव्यांशी डोगरा के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् बलाहरः, योगसूत्रकण्ठपाठे प्रोत्साहनम् गुञ्जन राजकीयसंस्कृतमहाविद्यालय-सरैनः, तृतीयम् झमीरसिंहः श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, द्वितीयम् अभिनवशर्मा रा०सं०महा०कार्याद्री, शिमला, प्रथमम् मुस्कान श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, श्रीमद्भगवद्गीताकण्ठपाठे प्रोत्साहनम् स्मृतिशर्मा राजकीयसंस्कृतमहाविद्यालय-सरैनः, तृतीयम् सुष्टिः श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, द्वितीयम् सुजल राजकीयसंस्कृतमहाविद्यालय-सरैनः, प्रथमम् कुशारिका श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, व्याकरणशलाकायां प्रोत्साहनम् अञ्जलिः श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, तृतीयम् बबीता कुमारी राजकीयसंस्कृत-महाविद्यालयः चम्बा, द्वितीयम् प्रशान्तकुमारः के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात्

राज्येभ्यः बलाहरः, प्रथमम् प्रियङ्गा श्री-अरविन्द-सं०महा०करसोः, ज्योतिषशलाकायां प्रोत्साहनम् नवीनः के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् बलाहरः, तृतीयम् अनीता शर्मा श्री-सुनयना-सं०म० स्वारघाटः, द्वितीयम् अभिषेकशर्मा के०सं०वि०-वेदव्यासपरिसरात् बलाहरः, प्रथमम् सोनिया सनातनधर्म-आदर्शमहाविद्यालयः डोहगी, साहित्यशलाकायां प्रोत्साहनम् पलक श्री-सुनयना-सं०म० स्वारघाटः इत्येते प्राप्नुवन् । पुरस्कारवितरणात् परं प्रान्तशलाकापरीक्षासमितेः संयोजकः अग्रिमवर्षे 3-4 अक्टूबर 2026 शनिरविवारसयोः आयोज्यमानायाः चतुर्थशलाकापरीक्षायाः उद्घोषणां कृत्वा अग्रिमवर्षशलाकापरीक्षायां नियोजितनवविषयाणां वाचनम् अपि अकरोत् । अवसरे अस्मिन् हिमाचलप्रान्तस्य प्रान्तमन्त्री डॉ.ज्ञानेश्वरशर्मा, सहमन्त्री श्रीललितशर्मा, प्रान्तमहाविद्यालयकार्यप्रमुखः श्रीहीरासिंहः, प्रान्तशलाकापरीक्षासंयोजकः डॉ.जयकृष्णशर्मा, प्रान्तविद्वत्परिषदः प्रमुखः आचार्यः बृहस्पतिमिश्रः, प्रान्तकार्यालयप्रमुखः श्रीहीरेशशर्मा, प्रचारप्रमुखः डॉ.सत्यदेवः, संस्कृतमहाविद्यालयानां प्राचार्याः, विविधसंस्थाभ्यः समुपस्थिताः सम्माननीयाः विविधविषयनिष्णातारः डॉ. सुब्रह्मण्यवैथिवर्यः, डॉ. अशोकमिश्रः (अम्बाला आदर्शमहाविद्यालयस्य व्याकरणाचार्यः), डॉ. स्वामिजनार्दनाचार्यः (अध्यक्ष, श्रीनिवाससेवार्थन्यास (श्रीनिवास-आश्रम), इब्राहिमपुर, देहली), प्रो.रितुबाला (साधु आश्रम), श्रीनीरजकुमारः (साधु आश्रम), प्रो.नरेशबत्रा (अम्बाला आदर्शमहाविद्यालयस्य पूर्वाचार्यः), डॉ. दिनेशचन्द्रपाण्डेयः (बहुगुणा विश्वविद्यालयः उत्तराखण्डः), डॉ.कृष्णमोहनपाण्डेयः (जे एन् यू), प्रो बृहस्पतिमिश्रवर्यः (सी यू), प्रो० प्रेम कुमारवर्यः (एल् बी एस्) निर्णायकाः, शलाकापरीक्षासमितिसंयोजकाः, मार्गदर्शकाः, जनपदसंयोजकाः, अध्यक्षः विविधदायित्ववन्तः जनपदकार्यकर्तारः, विद्वत्परिषदः जनपदप्रमुखाः, विभागसंयोजकाः, पूर्वविस्तारकबन्धवः च उपस्थिताः आसन्। कार्यक्रमसञ्चालकेन प्रान्तशलाकापरीक्षासमितेः सदस्यः कार्यक्रमसञ्चालकः श्रीकमलगौतमः सर्वेषां धन्यताज्ञापनम् अकरोत् ।

Himachal News - डिजिटल-गवर्नेस-इत्यनेन अभियानेन अभिलेखा उपलब्धिः, एकवर्षे २२.७८ लक्षसेवाः प्रदत्ताः

हिमसंस्कृतवार्ता: - शिमला | वर्तमानराज्यसर्वकारस्य लोकसेवा-अङ्गीकरण-अभियानम् अपूर्व-सफलतां प्राप्नोति । सर्वकारस्य प्रयत्नस्य फलस्वरूपम् अधुना राज्ये जनाः स्वगृहात् एव सर्वकारीयसेवाः सुलभतया प्राप्तुं समर्थाः सन्ति । २०२४ तमे वर्षे ई-जिल्लापटलद्वारा जनसामान्यं प्रति अभिलेखात्मकाः २२.७८ लक्षं सेवाः प्रदत्ताः आसन् । मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुकुः इत्यस्य नेतृत्वे विभिन्नाः राज्यविभागाः डिजिटलशासनं प्राथमिकताम् प्रदाय ऑनलाइनसेवाप्रदानव्यवस्थां सक्रियरूपेण स्वीकुर्वन्ति । २०२३ तमे वर्षे पटलेन प्रायः १४.९७ लक्षं सेवाः प्रदत्ताः । २०२५ तमे वर्षे एषा संख्या १५ लक्षं यावत् वर्धते इति अनुमानितम् अस्ति, अस्मिन् वर्षे आगामिषु मासेषु अपि अधिका वृद्धिः अपेक्षिता अस्ति। मुख्यमन्त्रिणः मार्गदर्शिकायाः अनुपालनेन ई-जिल्ला-पटले उपलभ्यमानानां ऑनलाइन-सेवानां विस्तारः कृतः अस्ति । २०२२ तमे वर्षे ११३ सेवाः प्रदत्ताः आसन्, २०२५ तमे वर्षे च ऑनलाइनसेवानां संख्या ४३६ यावत् वर्धिता । वर्तमानसर्वकारेण कार्यालयं स्वीकृत्य एताः सेवाः चतुर्गुणाः वर्धिताः एषा संख्या २०२३ तमे वर्षे २१७, २०२४ तमे वर्षे २५१ च अभवत् । एतानि विवरणानि दर्शयन्ति यत् हिमाचलम् अङ्गीयशासनस्य दिशि तीव्रगत्या प्रगतिशीलः अस्ति ।

मुख्यमन्त्री (IT and Innovation) इत्यस्य प्रधानपरामर्शकः गोकुल बुटेलः अवदत् यत् डिजिटलसेवाभिः नागरिकानां सर्वकारीयसेवासु प्रवेशे क्रान्तिः अभवत्। एताः सेवाः नागरिकाः कदापि कस्मात् अपि स्थानात् आवेदनं कर्तुं शक्नुवन्ति, येन समयस्य धनस्य च रक्षणं भवति । एताः सेवाः राज्ये सर्वत्र लोकमित्रकेन्द्रद्वारा सहजतया उपलभ्यन्ते। मुख्यमन्त्रिणः दृष्टेः अनुरूपं राज्यसर्वकारः प्रत्येकं नागरिकाय सुलभं, पारदर्शकं, कुशलं च डिजिटलसेवा सुनिश्चितं कुर्वन् अस्ति।

मुख्यमन्त्री सुखविन्दरसिंहसुकुः अवदत् यत् सर्वेभ्यः विभागेभ्यः कर्गदरहितं, उपस्थितिरहितं, नगदरहितं च व्यवस्थां स्वीकुर्वन्तु इति निर्देशः दत्तः अस्ति। राजस्वविभागेन केषुचित् तहसीलेषु प्रारब्धस्य प्रायोगिकपरियोजनायाः अन्तर्गतं अधुना सर्वकारीयकार्यालयं न गत्वा सम्पत्तिपञ्जीकरणं सम्भवति। अस्य उपक्रमस्य जनसमूहस्य सकारात्मकप्रतिक्रिया प्राप्ता अस्ति । सः अवदत् यत् राज्यस्य जनानां कृते उत्तमसेवाः प्रदातुं अन्यविभागाः अपि एतादृशीनां डिजिटलनवीनीकरणानां विस्तारं कर्तुं प्रोत्साह्यन्ते

अहोई अष्टमी उपवासः अक्टूबर १३ दिनाङ्के अस्ति

परम्परानुसारं कार्तिकमासस्य अष्टम्यां दिने होइ-अष्टमी-उपवासः अत्यन्तं शुभः फलप्रदः च इति मन्यते । ये मातरः पूर्णविधिना भक्त्या च एतत् उपवासं कुर्वन्ति ते बालकानां कृते दीर्घायुः, सुस्वास्थ्यं, समृद्धिः च प्राप्नुवन्ति इति धार्मिकः विश्वासः इति ज्योतिषी आचार्यचन्द्रशर्मा व्याख्यातवान्। तेनोक्तं यत् अस्मिन् दिने महिला माता अहोईदेव्याः पूजां कृत्वा स्वसन्ततिनां रक्षणाय, सुखाय, समृद्ध्यै च प्रार्थनां कुर्वन्ति।

अहोई अष्टमी व्रत कदा भवति?

कार्तिकमासस्य कृष्णपक्षस्य अष्टमीतिथिः १३ अक्टोबर दिनाङ्के प्रातः १२:२४ वादने आरभ्यते। कार्तिकमासस्य कृष्णपक्षस्य अष्टमीतिथिः १४ अक्टोबर दिनाङ्के प्रातः ११:०९ वादने समाप्ता भविष्यति। अहोई अष्टमी उपवासः २०२५ तमस्य वर्षस्य अक्टोबर १३ दिनाङ्के सोमवासरे एव भविष्यति।

अहोई अष्टमी पूजायाः शुभकालः

अहोई अष्टमीदिने पूजायाः शुभसमयः सायं ५:५३ वादनात् आरभ्य सायं ७:०८ वादनं पर्यन्तं भविष्यति ।

अहोई अष्टमीदिने नक्षत्राणां

प्रार्थनायाः कः शुभः समयः ?

तारकाणां प्रार्थनायाः शुभसमयः सायं ६:१७ वादनात् आरभ्यते ।

अहोई अष्टमी पर कः वर्णः धारयेत्?

अहोई अष्टमीयां केसरं रक्तं पीतं वा वस्त्रं धारयेत् । अहोई अष्टमी दिने एतान् वर्णान् धारणेन देवी प्रसन्ना भवति, सफला पूजा च सुनिश्चिता भवति। अहोई माता पूजाकाले कृष्णनीलशुक्लवस्त्रधारणं वर्जयेत् ।

नारदभक्तिसूत्रम्--४ भक्तिसाधनानि-

तत् ईश्वरप्रेम इन्द्रियविषयाणां त्यागेन आसक्त्याश्च त्यागेन तथा नैरन्तर्येण ईश्वरभजनात् प्राप्यते। लोकव्यवहारेण भगवतः गुणानाम् अखण्डश्रवणं कीर्तनं च करणीयम्। तथापि तत् प्रेम मुख्यत्वे महाजनानां कृपया अथवा भगवत्कृपालेशादेव प्राप्यते। महाजनानां सङ्गः तु अत्यन्तदुर्लभः। तस्य परिणामः अगम्यः तथापि सः सर्वदा अमोघः नाम अविफलः एव भवति। सः सङ्गः अपि भगवत्कृपया एव लभ्यते। यतः महाजनाः ईश्वरश्च अनयोर्मध्ये भेदः नास्ति। अतः सः महाजनसंसर्गः सर्वथा सम्पादनीयः। दुष्टसङ्गतिः सर्वदा त्याज्या। यतः दुर्जनसङ्गात् कामक्रोधमोहाः स्मृतिभ्रंशः बुद्धिनाशश्च भवति। स्मृतिभ्रंशः नाम ईश्वरस्य विस्मरणम्। बुद्धिनाशः नाम नित्यानित्यविवेकरूपायाः बुद्धेः हानिः। दुर्जनसङ्गात् उद्भवन्तः कामक्रोधादीनां तरङ्गाः आरम्भे सूक्ष्माः दृश्यन्ते तथापि समनन्तरमेव ते समुद्रवत् भवन्ति। कः मायां संसारसागरं वा तरेत्? यः आसक्तिं त्यजेत्

महाजानान् सेवेत यश्च पुत्रदारगृहादिषु निर्ममः भवेत्। यः विविक्तं नाम निर्जनं स्थानं सेवेत, यः लोकप्राप्तये कारणीभूतं बन्धम् उन्मूलयेत्, यः त्रिगुणातीतः भवेत्, योगक्षेमस्य चिन्तां त्यजेत्। यः कर्मफलं त्यजेत्, कर्माणि संन्यसेत् ततश्च सुखदुःखादिविषये निर्द्वन्द्वो भवेत्। यः कर्मफलदातृणि वेदकर्माणि अपि त्यजेत्। स एव मनुष्यः ईश्वरे अविच्छिन्ने प्रेम लभते। स एव संसारं मायां वा तरति अन्यांश्च तारयति।

भक्तेः स्वरूपलक्षणम्-

ईश्वरप्रेमस्वरूपम् अनिर्वचनीयम्। यथा मूकः मधुरम् आस्वादयन् तत्स्वादं कथयति न शक्नोति तथैव तत्। सा भक्तिः कुत्रचित् पात्रे मनुष्ये एव प्रकाशिता भवति। सा सत्वादिगुणातीता, कामनारहिता, प्रतिक्षणं वर्धमाना, अखण्डिता, सूक्ष्मा, केवलम् अनुभवरूपा। तां प्राप्य मनुष्यः ईश्वरमेव अवलोकयति, ईश्वरमेव श्रुणोति, ईश्वरमेव चिन्तयति। एषा पराभक्तिरिति कथ्यते। गौणी अथवा अपरा सत्वादिगुणानाम् अनुसारं सात्त्विकी, राजसी, तामसी चेति त्रिधा। अथवा आर्तभक्तिः जिज्ञासुभक्तिः अर्थार्थिभक्तिः एवं त्रिधा। एतासु तिसृषु पूर्वपूर्वा उत्तरोत्तरस्मात् अधिकं श्रेयस्करी।

नारद-भक्ति-सूत्र

कर्मज्ञानादिभ्यः अन्येभ्यः भक्तिः सुलभा यतः तस्याः कृते प्रमाणान्तरस्य अपेक्षा नास्ति। सा स्वयमेव प्रमाणरूपा, शान्तिरूपा, परमानन्दरूपा च। एतया लोकव्यवहारस्य हानिः भवेदिति चिन्ता न करणीया यतः भक्त्या आत्मा, लोकव्यवहारः वैदिककर्माणि एतत्सर्वं ईश्वराय निवेदितम् अस्ति। भक्तेः सिद्ध्यर्थं लोकव्यवहारः न त्यक्तव्यः अपितु फलत्यागपूर्वकं सः अनुष्ठेयः।

स्त्रीवैभविषयाः नास्तिकचरित्राणि च न श्रवणीयानि। अभिमानः दम्भः च त्यक्तव्यः। अखिलाः आचाराः ईश्वराय अर्पणीयाः कामक्रोधाभिमानादिकम् ईश्वरे एव करणीयम्। ईश्वरस्य कामना करणीया। क्रोधः ईश्वरम् अधिकृत्यैव भवतु। अभिमानः “अहम् ईश्वरस्य” एवरूपः भवतु।

आर्तदित्रयाणां गौणभक्तिरूपाणां त्यागं कृत्वा दासः पत्नी वा यथा नित्यं स्वस्वामिनं सेवते तथा ईश्वरे प्रेम एव कार्यम्। एषा मुख्या भक्तिः।

अभिजित् तोडकरः, महाराष्ट्रम्